

# Format formele wilsbekwaamheidsbeoordeling

Dit format kan, samen met de informatie uit de module over en [het stappenplan voor de formele wilsbekwaamheidsbeoordeling](#), gebruikt worden om het beoordelingsproces gestructureerd te laten verlopen. Het format kan ook behulpzaam zijn voor de vastlegging van de beoordeling.

## Informatie over cliënt en situatie

|                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Datum en plaats:                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Cliënt:                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Globaal beeld van client en context:                                                                    | <i>Noteer hier alle relevante contextuele factoren die van invloed kunnen zijn op de wilsbekwaamheid ter zake van de voorliggende beslissing, zoals: karakter van de cliënt, gesteldheid, (cognitieve) beperkingen, sociale omgeving, levensloop, woonomgeving ...<br/>(zie stap 4, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                         |
| Wat is voorafgegaan aan de beoordeling:                                                                 | <i>- Beschrijf wat er is gedaan om zonder expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling tot een beslissing/oplossing te komen. (zie ook stap 0, module 4)<br/>NB: het kan zijn dat dit reeds elders beschreven is, dan volstaat een verwijzing.<br/>Beschrijf op welke manier de uitkomst van de beoordeling bijdraagt aan de oplossing van het probleem of het komen tot een beslissing. "Als we weten dat de cliënt wils(on)bekwaam is, dan..." (zie ook stap 3, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i> |
| Hoe is de cliënt geïnformeerd over de voorliggende beslissing:                                          | <i>(zie ook stap 2, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Andere aanwezige(n) bij beoordeling:                                                                    | <i>Als de cliënt dit wenst, kan een vertegenwoordiger of ander vertrouwd persoon bij het gesprek aanwezig zijn</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Beoordelaar en diens betrokkenheid:                                                                     | <i>Naam beoordelaar. Is de beoordelaar ook betrokken bij de zorg voor de cliënt? (zie stap 1, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Wilsbekwaamheidsbeoordeling ter zake van:                                                               | <i>Beschrijf de kwestie of beslissing die voorligt (zie ook stap 3, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Onderzoeksvraag (doel beoordeling):                                                                     | <i>Is [naam cliënt] wilsbekwaam ter zake van [voorliggende kwestie / beslissing]<br/>(zie ook stap 3, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Aan welke voorwaarden moet de client minimaal voldoen om als wilsbekwaam ter zake te worden beoordeeld? |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

## Gebruikte methode en informatiebronnen

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Gebruikte methode:                      | <i>Gebruik de methode uit de Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling van de handreiking (gebaseerd op de criteria zoals beschreven door Liégeois). Mocht dit echter niet of slechts gedeeltelijk bij de cliënt of diens situatie aansluiten, kan een andere methode gebruikt worden. Beschrijf hier welke.</i> |
| Gebruikte aanpassingen of hulpmiddelen: | <i>Hoe is de informatie aan de cliënt verstrekt, bijv. in stapjes, zijn communicatiehulpmiddelen gebruikt? (zie stap 5, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                           |
| Andere informatiebronnen:               | <i>Zoals informatie uit medisch dossier, van andere zorgverleners, etc.</i>                                                                                                                                                                                                                                           |
| Indruk van gesprek(ken):                | <i>Beloop van het gesprek, eventuele signalen van verminderde beslisvaardigheid. (zie ook stap 7, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling)</i>                                                                                                                                                                 |

## Beoordeel de verschillende criteria van wilsbekwaamheid

Beoordeel de wilsbekwaamheid van de cliënt in de context van de voorliggende beslissing aan de hand van tien criteria. Geef voor elk criterium een score (- - - / - - / - / + / + + / + + +) en een bijbehorende toelichting. Bij de score ' - - ' voldoet de cliënt op geen enkele manier aan het criterium, bij '+ + +' juist in alle opzichten. Gebruik hiervoor onderstaand scoreformulier. (zie ook Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling, stap 6)

NB: de scores zijn bedoeld om inzicht te krijgen in waar sterke en minder sterke punten van de cliënt liggen, ten aanzien van zijn wilsbekwaamheid ter zake van de voorliggende beslissing. Het is niet de bedoeling om de scores bij elkaar op te tellen om op die manier tot een eindoordeel te komen. Het komt bij de beoordeling uiteindelijk aan op de toelichting bij de criteria en de weging daarvan.

## De 10 criteria van Liegeois; verslag van het gesprek en scoreformulier.

Zie stap 6, Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling voor toelichting van de criteria

| Criterium                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Score<br>(-/-/-/-/+ /++ /+++) |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| <b>1. Informatie begrijpen en reproduceren.</b><br><i>Laat de cliënt zien dat hij de informatie die van belang is om een beslissing te nemen begrijpt?</i>                                                                                                                                           |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>2. Inzicht in eigen situatie.</b><br><i>Laat de cliënt zien dat hij de informatie uit criterium 1 kan toepassen op de eigen situatie?</i>                                                                                                                                                         |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>3. Handelingsmogelijkheden zoeken.</b><br><i>Laat de cliënt zien dat hij begrijpt dat er voor hem keuzeruimte (verschillende handelingsmogelijkheden) is en gaat hij hier actief naar op zoek?</i>                                                                                                |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>4. Handelingsmogelijkheden overwegen.</b><br><i>Laat de cliënt zien dat hij zich in de verschillende mogelijkheden in kan leven, dat hij kan verkennen wat deze voor hem betekenen, en dat hij hierin een afweging kan maken?</i>                                                                 |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>5. Consequenties voor zichzelf inschatten.</b><br><i>Kan de cliënt duidelijk maken welke positieve en negatieve effecten de voorkeursoptie(s) specifiek voor hem (kan/kunnen) hebben? En kan hij zich voorstellen welke eventuele inspanning de optie(s) van hem zelf vragen?</i>                 |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>6. Effecten voor anderen inschatten.</b><br><i>Kan de cliënt duidelijk maken welke positieve en negatieve gevolgen de voorkeursopties voor anderen kunnen hebben? En kan hij zich voorstellen welke eventuele inspanning de optie(s) van anderen vragen?</i>                                      |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>7. Keuze op invoelbare en begrijpelijke wijze motiveren.</b><br><i>Kan de cliënt zijn uiteindelijke keuze op een begrijpelijke en invoelbare wijze motiveren?</i>                                                                                                                                 |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>8. Keuze vanuit doelen en waarden motiveren.</b><br><i>In hoeverre sluit de keuze van de cliënt aan bij diens doelen en waarden uit zijn (nieuwe) levensverhaal en identiteit?</i>                                                                                                                |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>9. Vrij van dwingende invloeden van binnenuit.</b><br><i>Geeft de cliënt er blijk van voldoende innerlijke vrijheid te ervaren bij het maken van zijn keuze? (kan bijvoorbeeld door psychose worden gehinderd)</i>                                                                                |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |
| <b>10. Vrij van dwingende invloeden van buitenaf.</b><br><i>Geeft de cliënt er blijk van voldoende vrij te zijn van dwingende invloeden van buitenaf? (bv. Is er sprake van ongepaste beïnvloeding (zie ook module 1), maar ook: welke gedachten heeft de cliënt over verwachtingen van anderen)</i> |                               |
| <i>Toelichting</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                               |

## Afweging en oordeel wilsbekwaamheid

|                                                                                                                                                                                                              |                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|
| Afweging van relevante informatie:                                                                                                                                                                           |                                                                  |
| Eindoordeel:                                                                                                                                                                                                 | <i>Cliënt is wils(on)bekwaam ter zake van de beslissing</i>      |
| Geldigheidstermijn beoordeling en eventuele evaluatietermijn:                                                                                                                                                | <i>Noem en motiveer de geldingstermijn</i>                       |
| Door wie is cliënt van eindoordeel en motivatie op de hoogte gesteld:                                                                                                                                        | <i>Meestal is dit de beoordelaar</i>                             |
| Welke eventuele gevolgen heeft het oordeel op*:<br>- rollen en verantwoordelijkheden van betrokkenen<br>- behandelbeleid<br>- het ondersteunen van beslisvaardigheid in de toekomst<br>- andere beslissingen | <i>Zie Stappen expliciete wilsbekwaamheidsbeoordeling stap 8</i> |

\* Als sprake is van een onafhankelijke (niet bij de zorg betrokken) beoordelaar ligt de uitwerking van de beslissing voor het behandelbeleid en de verantwoordelijken bij de behandelaar. Dan stopt de rapportage na het eindoordeel.